

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

0801-IWW.0921.8.2020.6
UNP: 0801-21-001129

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Z kontroli w trybie zwykłym przeprowadzonej na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185 poz.1092) w Lubuskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Gorzowie Wlkp. w zakresie *weryfikacji wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań statutowych jednostki w okresie od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r.* Kontrolę przeprowadziła Pani Jolanta Twardowska ekspert skarbowy ds. kontroli wewnętrznej w dniach od 9 listopada do 9 grudnia 2020 r., na podstawie upoważnienia do kontroli nr 11/2020 z 2 listopada 2020 r. Kontrola została odnotowana pod nr 3/2020 w książce kontroli Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp.

USTALENIA

1. Przepisy wewnętrzne dot. zagadnienia objętego kontrolą

Zgodnie z zapisami Regulaminu organizacyjnego stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 66/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze, Naczelnik Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego jest organem niezespołonej administracji rządowej podlegającym Ministrowi. Naczelnik Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego jest organem KAS.

Do zakresu zadań Naczelnika Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego należą zadania określone w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) oraz inne zadania określone w przepisach odrębnych. Art. 2 ust. 1 ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 505) stanowi, że do zadań KAS należy m.in.: prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk występujących we właściwości KAS oraz analizy ryzyka a także przeciwdziałanie wykorzystywaniu działalności banków w rozumieniu art. 119 zg pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”, i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi w rozumieniu art. 119 zg pkt 9 Ordynacji podatkowej oraz nadzór nad wykonywaniem przez izbę rozliczeniową w rozumieniu art. 119 zg pkt 3 Ordynacji podatkowej obowiązków, o których mowa w dziale IIIB Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z zapisami Regulaminu organizacyjnego do zadań takich komórek jak: Dział Analizy Ryzyka oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej (CARW), Referat Analizy Ryzyka oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej w Zielonej Górze (CARW-1), Referat Analizy Ryzyka w Rzepinie (CAR), należy m.in. prowadzenie spraw związanych z przeciwdziałaniem wykorzystywania sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 119zże Ordynacji

podatkowej. Ponadto komórki te biorą udział w działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej oraz analizy ryzyka dotyczącej zjawisk występujących w obszarze właściwości KAS, a także udział w typowaniu podmiotów do kontroli celno-skarbowej. Do zadań wszystkich komórek organizacyjnych Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego należy, zgodnie z ich właściwością merytoryczną m.in. współpraca przy realizacji zadań z innymi komórkami organizacyjnymi urzędu i jednostkami organizacyjnymi KAS oraz innymi służbami i organami państwa.

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r., zadania w zakresie prowadzenia spraw związanych z przeciwdziałaniem wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 119z ustawy Ordynacji podatkowej, wykonywały nie tylko wymienione wyżej komórki organizacyjne Urzędu, ale też III Dział Kontroli Celno-Skarbowej Rynku w Zielonej Górze (CKR-3) oraz VII Dział Kontroli Celno-Skarbowej i Postępowań Podatkowych (CKK-7).

Kontrolą objęto więc wnioski o dostęp do danych z modułu STIR Przepływy złożone przez pracowników komórek CARW, CAR-1, CARW-1, CKR-3, CKK-7.

Ustalono, że w każdym przypadku, udostępnione w STIR dane zostały wykorzystane do sporządzenia kart informacyjnych, zawierających analizy wykonane na potrzeby konkretnej komórki organizacyjnej lub w celu przekazania ich (analiz) innym komórkom organizacyjnym, w związku ze złożonym przez nie wnioskiem.

W trakcie kontroli zweryfikowano zakresy obowiązków pracowników, wnioskujących o dostęp do danych z modułu STIR Przepływy. Stwierdzono, że są one aktualne. Jednocześnie ustalono, że do obowiązków szczegółowych pracowników Działu Analizy Ryzyka oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej należy m.in.: prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej oraz analizy ryzyka dotyczącej zjawisk występujących w obszarze właściwości KAS; typowanie podmiotów do kontroli celno-skarbowej; analiza informacji dostępnych w ramach wymiany informacji podatkowych i celnych, w tym w systemach informatycznych wspomagających wymianę informacji analiza wniosków o kontrolę i informacji zewnętrznych wskazujących na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości.

Na podstawie zakresu obowiązków pracownika Siódmego Referatu Kontroli Celno-Skarbowej i Postępowania Podatkowego (CKR-7), ustalono, że do jego zadań szczegółowych należy m.in. prowadzenie czynności sprawdzających na wniosek innych organów KAS.

Jednocześnie ustalono, że w kontrolowanym Urzędzie nie obowiązują wewnętrzne akty prawne w obszarze objętym przedmiotową kontrolą. Uprawnieni pracownicy, po uzyskaniu akceptacji wniosku przez upoważnione do tego osoby z poziomu Urzędu, a następnie Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze, uzyskują na określony czas dostęp do wnioskowanych danych z modułu STIR Przepływy (mają możliwość zapoznania się z danymi lub mogą je pobrać) i dane te wykorzystują w celach służbowych (opracowania analiz).

Uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono

2. Wnioski o dostęp do danych transakcyjnych złożone w badanym okresie

2.1 i 2.2 Ustalenie osób upoważnionych do składania wniosków wraz z zakresem ich uprawnień oraz osób upoważnionych do ich akceptacji; ilość wniosków złożonych w badanym okresie

W celu uzyskania danych niezbędnych do kontroli za pismem nr 0801-IWW.0300.2.2020.1 wystąpiono do Referatu Zarządzania Ryzykiem w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze (ICR) o sporządzenie i przekazanie danych z modułu STIR Przepływy za II półrocze 2019 r. i I półrocze 2020 r.

Uzyskano następujące pliki:

- „dostęp do modułów”, w którym, w podziale na poszczególne jednostki KAS województwa lubuskiego, zawarto informacje o wszystkich pracownikach posiadających dostęp do modułów WRO-System wraz ze wskazaniem, którzy pracownicy mają dostęp do modułów STIR i STIR Przepływy oraz rolę akceptanta w module STIR Przepływy;
- „zdarzenia w modułach”, w którym w podziale na poszczególne jednostki KAS województwa lubuskiego, zawarto informacje o zdarzeniach wygenerowanych przez użytkowników w modułach STIR (w podziale na zakładki STIR Kartoteki i STIR Egzekutor) i STIR Przepływy, a także podsumowanie zdarzeń dla poszczególnych jednostek;
- „wnioski do STIR_Przepływy”, zawierający wykaz wniosków o dostęp do danych z modułu STIR Przepływy wraz z informacjami o podmiocie, wskazanym celu udostępnienia danych oraz przebiegu procesu akceptacji wniosku.

Na podstawie ww. danych, ustalono, że Lubuski Urząd Celno-Skarbowy w Gorzowie Wlkp. (LUC-S) był jednostką KAS województwa lubuskiego, która w kontrolowanym okresie złożyła najwięcej zatwierdzonych wniosków do danych transakcyjnych (235).

Ponadto, na podstawie przekazanych danych ustalono, że w LUC-S możliwość akceptacji wniosków o dostęp do danych z modułu STIR posiada 8 osób, tj.: zastępca Naczelnika, Naczelnik Wydziału CKK-9, Kierownik komórki CKK-7, Kierownik komórki CZS-3, Kierownik komórki CARW, Kierownik komórki CZS-3 oraz dwóch funkcjonariuszy komórki CZS-3, funkcjonariusz komórki CZO.

Jednocześnie stwierdzono, że w LUC-S dostęp do modułu STIR Przepływy mają:

- w siedzibie organu - 72 osoby;
- w delegaturze w Zielonej Górze - 34 osoby;
- w delegaturze w Rzepinie - 3 osoby.

Udostępnione dane umożliwiły ustalenie tego - kiedy, kto, odnośnie jakiego podmiotu, w jakim celu, wnioskował o udostępnienie danych, oraz kiedy i kto zatwierdził lub odrzucił wniosek z poziomu poszczególnych komórek organizacyjnych kontrolowanego organu. W trakcie weryfikacji wniosków nie stwierdzono przypadku, by wniosek został złożony przez pracownika nieposiadającego dostępu do modułów STIR i STIR Przepływy. Nie stwierdzono też, by jakikolwiek wniosek został zatwierdzony przez osobę nieuprawnioną.

W trakcie analizy danych, stwierdzono, że wnioski składali pracownicy i funkcjonariusze różnych komórek organizacyjnych LUC-S. Ustalono, że niezależnie od tego, z jakiej komórki organizacyjnej pochodził wniosek, celem udostępnienia danych była albo analiza podmiotu, albo kontrola celno-skarbowa. W przypadku kontroli celno-skarbowych wskazane zostały konkretne numery postępowań kontrolnych, natomiast w

przypadku analizy podmiotu, wskazywano najczęściej nazwę podmiotu lub informację, że jest to analiza do sprawy nr..., w innych przypadkach podawano też dłuższy opis.

Ustalono, że 119 wniosków złożył Dział Operacyjno-Rozpoznawczy (CZO). Ze względu na charakter pracy tej komórki organizacyjnej, odstąpiono od kontroli złożonych przez nią wniosków.

Spośród pozostałych 116 wniosków, złożonych przez inne komórki organizacyjne, kontrolą objęto 10 wniosków, których „wskazany cel udostępnienia danych” był bardzo ogólny.

Brak uchybienia i nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

3. Weryfikacja wytypowanych do kontroli wniosków – ustalenie, czy dane z modułu STIR (moduł STIR Przepływy i STIR Kartoteki) były przeglądane w celu realizacji celów i zadań statutowych

W trakcie kontroli zweryfikowano 10 wniosków o dostęp do danych z modułu STIR Przepływy i ustalono, co następuje:

Wniosek z 19 czerwca 2020 r. złożony przez pracownika CKK-7, dot. podatnika Pana [REDACTED].

Ustalono, że dane uzyskane na podstawie ww. wniosku zostały wykorzystane do sporządzenia analizy eksperckiej z 24 czerwca 2020 r., nr 418000-CKK-7.4020.1.2020.2, zleconej przez Zastępcę Naczelnika Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp. w zakresie weryfikacji rozliczeń podatkowych w podatku od towarów i usług, podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku akcyzowym. Analizę nr 418000-CKK-7.4020.1.2020.2 z 24 czerwca 2020 r. przedłożono w trakcie kontroli.

Wnioski z 26 listopada 2019 r. złożone pracownika CKR-3, dot. [REDACTED]

W trakcie kontroli stwierdzono, że ww. pracownik 26 listopada 2019 r. złożył w krótkim czasie dwa wnioski o dostęp do danych w module STIR Przepływy dot. [REDACTED]. Zwrócono się o wyjaśnienie powodu takiego stanu rzeczy.

Kontrolowany organ wyjaśnił, że w rzeczywistości w sprawie funkcjonował jeden wniosek o dostęp danych w module STI Przepływy z 26 listopada 2019 r. dot. [REDACTED]

[REDACTED] a przyczyną dwukrotnego zarejestrowania tego samego dnia, w bardzo krótkim czasie dwóch wniosków STIR, była pomyłka techniczna, wynikająca z nowych uprawnień jakie otrzymał pracownik i sporządzenia przez niego przedmiotowych wniosków jako jednych z pierwszych.

Ustalono, że dane pobrane na podstawie wniosku z 26 listopada 2019 r. zostały wykorzystane do sporządzenia karty informacyjnej nr 41800-CARW-1.4020.2.2020.1 z 11 grudnia 2019 r. Analizę nr 418000-CARW-1.4020.2.2020.1 z 11 grudnia 2019 r., przedłożono podczas kontroli.

Wniosek z 25 listopada 2019 r. złożony pracownika CARW, dot. podatnika Pana [REDACTED]

Dane uzyskane z aplikacji WRO-System w module STIR Przepływy na podstawie wniosku z 25 listopada 2019 r., posłużyły do analizy wymienionego podatnika pod kątem wytypowania kolejnych blokad STIR. Obecnie wobec tego podmiotu toczy się kontrola

prowadzona przez Lubuski Urząd Celno-Skarbowy w Gorzowie Wlkp. w zakresie podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2018 r. do września 2018 r.

Wniosek z 25 listopada 2019 r. złożony przez pracownika CARW, dot. podatnika Pana [REDACTED].

Pan [REDACTED] został zidentyfikowany jako jeden z uczestników łańcucha transakcyjnego, podmiotu wobec, którego wszczęto kontrolę celno-skarbową zakończoną 25 sierpnia 2020 r. Obecnie prowadzone jest postępowanie podatkowe z przekształcenia KCS. W sprawie prowadzone jest również postępowanie przygotowawcze.

19 listopada 2019 r. w stosunku do Pana [REDACTED] kontrolę celno-skarbową w zakresie podatku od towarów i usług za okres od marca 2017 r do września 2019 r. wszczął Wielkopolski Urząd Celno-Skarbowy w Poznaniu.

Wniosek z 25 listopada 2019 r. złożony przez pracownika CARW, dot. podatnika Pana [REDACTED].

Pan [REDACTED] został zidentyfikowany jako jeden z uczestników łańcucha transakcyjnego podmiotu wobec, którego wszczęto kontrolę celno-skarbową, którą zakończono 25 sierpnia 2020 r. Obecnie prowadzone jest postępowanie podatkowe z przekształcenia KCS. W sprawie prowadzone jest również postępowanie przygotowawcze.

Pan [REDACTED] znalazł się w kręgu zainteresowania Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp. Obecnie wobec tego podmiotu toczy się kontrola prowadzona przez Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze w zakresie podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2018 r. do stycznia 2019 r.

Wniosek z 25 listopada 2019 r. złożony przez pracownika CARW, dot. podatnika [REDACTED].

Podatnik w toku czynności służbowych został zidentyfikowany jako podmiot mogący wykorzystywać działalność banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi lub do czynności zmierzających do wyłudzenia skarbowego. W celu realizacji zadań wynikających z Działu III B ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) przeprowadzono czynności analityczne ukierunkowane na możliwość zastosowania procedur zmierzających do blokady rachunków podmiotu kwalifikowanego.

Sporządzono szczegółową analizę podmiotu pod kątem dokonania blokady rachunków bankowych podmiotu kwalifikowanego ze względu na podejrzenie wykorzystywania sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych. Przeprowadzona analiza – karta informacyjna nr 418000-CARW.4020.6.2019.2 z dnia 23 stycznia 2020 r. została przekazana 5 lutego 2020 r. do: II Działu Dochodzeniowo-Śledczego, Działu Operacyjno-Rozpoznawczego celem przygotowania do realizacji blokady rachunków bankowych; IX Wydziału Kontroli Celno-Skarbowej Postępowania Podatkowego celem przygotowania do realizacji blokady rachunków bankowych STIR oraz wszczęcia kontroli celno-skarbowej. Blokadę dokonano 10 marca 2020 r. Wobec powyższego podmiotu wszczęto kontrole celno-skarbowe nr: 418000-CKK-7.500.10.1.2020 w dniu 11 marca 2020 r., nr 418000-CKK-7.500.12.1.2020 w dniu 18 marca 2020 r., nr 418000-CKK-7.500.44.1.2020 w dniu 8 czerwca 2020 r.” Kontrole zostały zarejestrowane w systemie Karta2.

Wniosek z 22 kwietnia 2020 r. złożony przez pracownika CARW, dot. podatnika [REDACTED].

Ustalono, że wniosek o dostęp do danych z modułu STIR Przepływy związany był z pismem otrzymanym z Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze nr 0801-ICK.4022.149.2020.2, dotyczącym pisma Departamentu Nadzoru nad Kontrolami nr DNK10.8710.1.2020 (sprzedaż alkoholu etylowego na portalach ogłoszeniowych w sieci Internet).

Opracowano analizę zawartą w karcie informacyjnej z 27 kwietnia 2020 r., nr 418000-CARW.4020.63.2020.1, z której wynikało, że: „Ze względu na brak w marcu 2020 r. wpływów na rachunek bankowy, mogących świadczyć o sprzedaży pozaewidencyjnej alkoholu etylowego oraz widniejących na stronach internetowych ogłoszeniach, zamieszczonych w kwietniu 2020 r., proponuje się objęcie monitoringiem kolejnego miesiąca – kwietnia 2020 r.”

Następnie 3 lipca 2020 r. sporządzono kolejną kartę informacyjną, tj. nr 418000-CARW.63.2020.2, zawierającą analizę za okres kwiecień-maj 2020 r., z której wynikało, że 7 maja 2020 r. funkcjonariusze Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp. przeprowadzili kontrolę celno-skarbową w zakresie wywozu i przywozu na terytorium RP towarów podlegających ograniczeniom lub zakazom. W wyniku kontroli ustalono, że podmiot posiada na stanie magazynowym i prowadzi obrót alkoholem etylowym całkowicie skażonym. Przeprowadzono analizę przychodu i rozchodu alkoholu skażonego będącego w dyspozycji podmiotu. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Brak przesłanek do podjęcia dalszych działań wobec podatnika.

W toku kontroli przedłożono ww. karty informacyjne z 27 kwietnia 2020 r., nr 418000-CARW.4020.63.2020.1 oraz z 3 lipca 2020 r., nr 418000-CARW.63.2020.2.

Wniosek z 24 kwietnia 2020 r. złożony przez pracownika CARW, dot. podatnika [REDACTED].

Ustalono, że dane uzyskane z aplikacji WRO-System w module STIR Przepływy zostały wykorzystane w analizie znajdującej się w karcie informacyjnej nr 418000-CARW.4020.85.2020.1 z 28 maja 2020 r. Powyższa karta została przekazana 29 maja 2020 r. do komórki kontrolnej CKK-2 Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp. w celu wszczęcia kontroli celno-skarbowej.

W trakcie obecnej kontroli przedłożono kartę informacyjną nr 418000-CARW.4020.85.2020.1 z 28 maja 2020 r.

Wniosek z 15 stycznia 2020 r. złożony przez pracownika CAR, dot. podatnika Pana [REDACTED].

Ustalono, że dane z aplikacji WRO-System w module STIR Przepływy zostały wykorzystane w analizie nr 418000-CAR.4021.20.2020, którą sporządzono w związku z otrzymanym formularzem informacyjnym Krajowego Telefonu Interwencyjnego KAS – nr zgłoszenia 02230/2019. Z dokonanej analizy wynikał wniosek, że zgromadzony materiał analityczny wraz z opisanymi zdarzeniami wskazuje na specjalizację działalności przestępczej, bądź też na działalność przestępczą o rozwojowym charakterze.

Podczas kontroli przedłożono kartę informacyjną z 5 maja 2020 r., nr 418000-CAR.4021.20.2020.1.

Podsumowując, po weryfikacji wniosków wytypowanych do kontroli stwierdzono, że dane uzyskane na ich podstawie zostały wykorzystane do realizacji zadań statutowych. Nie stwierdzono przypadku nieuprawnionego wykorzystania udostępnionych danych. Każda karta informacyjna sporządzona na podstawie m.in. danych z modułu STIR Przepływy, została przedstawiona przez wnioskodawcę bezpośrednio przełożonemu. Potwierdzeniem powyższego są zapisy dokonane na kartach informacyjnych wraz datą, podpisem przełożonego oraz informacją odnośnie dalszego postępowania w sprawie.

Uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono.

OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Działania Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp. w zakresie weryfikacji wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań statutowych jednostki w okresie od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r., ocenione zostały pozytywnie.

Powyższa ocena wynika z tego, że w trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. Ustalono jednocześnie, że zarówno wnioskujący o dostęp do danych do modułu STIR Przepływy, jak i akceptujący wnioski, byli osobami posiadającymi uprawnienia w tym zakresie. Udostępnione dane z modułu STIR Przepływy zostały wykorzystane tylko do celów służbowych, tj. opracowania kart informacyjnych, przygotowania analizy eksperckiej, czy opracowania oceny informacji zgłoszonej do KTI. Niektóre z opracowanych materiałów dały podstawy do wszczęcia kontroli celno-podatkowych, były podstawą do typowania kolejnych blokad rachunku bankowego lub też zostały przekazane do Prokuratury w celu wykorzystania służbowego.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

ZALECENIA

Ze względu na brak uchybień i nieprawidłowości, zalecenia nie zostały sformułowane.

Wystąpienie pokontrolne liczy łącznie 7 stron.

Zielona Góra, dnia 11 stycznia 2021 r.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze
Adam Andrzejewski
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)